

december/januari/februari 2015 | nummer 27

atlastelling januari/september

De eerste tellingen van het atlasproject zijn gestart op 1 december 2012 en lopen door t/m 2015. We gaan dus het laatste atlasjaar in. Blokken in ons werkgebied zijn door leden al geteld en zelfs al afgerond. Tijdens de vergadering van 30 september j.l. hebben een aantal leden toegezegd om in atlasblok 5151 de winter- en broedvogels te tellen voor de nieuwe vogelatlas. Dit blok ligt omsloten door de plaatsen Bladel, Hulsel, Netersel en Casteren. Het gebied was nog niet geclaimd en Nico, Fred, Wiel, Peer, Gerard, Peter en Jan voerden op 6 december de wintertelling uit. Prachtig zonnig najaarsweer maakte de telling, in het toch niet overal zo interessante gebied, meer dan goed.

Behalve de normaal aanwezige wintervogels werden o.a. torenvalk (m), sperwer, slechtvalk (m), slechtvalk (v), buizerd en grote zilverreigers gespot.

→ Het is mogelijk de atlas een 'boest' te geven door ontbrekende soorten te zoeken in al getelde atlasblokken of proberen aantallen op te hogen. In het broedseizoen kunnen we dan proberen om broedcodes op te hogen van al getelde broedvogelsoorten.

Meer weten..... <http://www.vogelatlas.nl/atlas/boest>

vibcontactdag

Hierbij de aankondiging van de Oost-Brabantse Vogelaars dag die op 28 februari 2015 in het Landgoed Bosch & Duin, Schoorstraat 50, 5071 RC Udenhout wordt gehouden (er is een grote parkeerplaats). Onze werkgroep is dit jaar de gastheer en wij willen u op de hoogte brengen van het programma van die dag.

's Ochtends worden traditioneel weer presentaties gehouden en we hebben een zeer aantrekkelijk programma. Na de lunchpauze zijn er excursies naar De Brand en Loonse en Drunense Duinen onder begeleiding van lokale gidsen.

Het programma is als volgt:

09:00 – Zaal open

09:30 – 10:00 Vogels van de Loonse en Drunense Duinen door Vincent de Boer

10:00 – 10:30 Camerawaarnemingen gierzwaluwen in Oisterwijkse kerk door Hannie Nilsen

10:30 – 10:45 Resultaten atlasproject door Henk Sierdsema

10:45 – 11:00 Pauze

11:00 – 11:30 Ontwikkelingen in de Hilver door Peer Busink en Wiel Poelmans

11:30 – 11:45 Zeldzame broedvogels en kolonievogels in Oost-Brabant door Leo Ballering

11:45 – 12:30 Wespendifonderzoek in de Midden-Brabantse leembossen door Jan van Diermen.

12:30 – 13:30 Lunch

Aansluitend aan de lunch kunt u kiezen tussen twee excursies;

1. Loonse en Drunense Duinen

2. de Brand (denk aan laarzen want de Brand kan erg nat zijn).

Deelname aan deze contactdag is in principe gratis. Niet gratis zijn: koffie, thee en water bij aankomst à €2.50 pp en de lunch bestaande uit een kop soep en twee belegde broodjes à €5.50 pp (voor ook koffie of thee, € 2.50 extra). Bij opgave voor de dag op de website van Vogels in Noord-Brabant gaarne aangeven of je van de lunch gebruik wilt maken en aan welke excursie je wilt deelnemen. We hopen jullie allemaal daar te zien!

kerkuil2014**bartvanbeerendonk/nicohilgers**

In 2013 zijn we begonnen om in onze regio Midden-Brabant weer zicht te krijgen van wat er voor de kerkuilen aan broedgelegenheid is. Nu, na twee seizoenen, hebben we inmiddels 28 kasten onder controle.

Het jaar 2013 was een heel slecht jaar voor de kerkuil, niet alleen in ons gebied maar in het hele land. In 2014 echter was het meteen geweldig!

Uit andere delen van Brabant hoorden we al vroeg in het jaar dat de kerkuilen al jongen hadden. Dus toen wij in mei en juni onze controles deden, bleek al snel dat er meerdere broedgevallen waren en vooral dat de legsels ook groot waren.

Normaal tellen de broedsels 3 of 4 jongen en is er sprake van een behoorlijk aantal. Nu kwamen we legsels van wel 7 en een enkel geval 8 jongen tegen! Dat betekent natuurlijk dat er heel veel voedsel aanbod was (een erg goed muizenjaar) én dat de winter erg zacht was geweest.

Uiteindelijk hadden wij op 7 plaatsen broedgevallen, maar dat niet alleen: op 2 plaatsen Lees verder op www.vwgmiddenbrabant.nl/werkgroepen/kerkuil/

sovondag**janvanrijsewijk**

Op 29 november vond de jaarlijkse Sovondag plaats in de Reehorst in Ede. Een verzamelplaats voor vogelaars die, als beloning voor hun telwerk door het jaar heen, door Sovon getraakteerd worden op interessante presentaties, een informatiemarkt met boeken, reizen, vogelwerkgroepen, optiek en kunst. Ook was er een jeugdprogramma met als thema uilen. In vijf verschillende zalen vonden diverse soorten lezingen plaats van steeds een klein half uur. Het was moeilijk kiezen tussen zoveel interessants. Peer, Fred, Peter, Wiel, Martin en ikzelf vormden daarom kleine groepjes en ieder groepje ging zijns weegs. Enkele presentaties die ik heb bijgewoond.

1. *"Insectenetende vogels nemen sneller af in gebieden met landbouwgif"*: Caspar Hallmann van de Radboud Universiteit doet uitvoerig onderzoek naar de achteruitgang van spreeuwen en boerenzwaluwen in gebieden met een hoge concentratie van het landbouwgif imidacloprid in het oppervlaktewater. Hij is de eerste auteur van het artikel hierover in Nature en legde uit hoe hij BMP-tellingen uit heel Nederland kon gebruiken om tot deze opzienbarende conclusie te komen.

2. *"Geef de Atlas een Boest"*:

Jouke Altenburg presenteerde speciaal voor de niet-atlastellers de mogelijkheden om overal in Nederland waardevolle bijdragen te leveren aan de Atlas door te "boesten". Dit staat voor Broedcodes Ophogen Extra Soorten Tellen. Je vult de soortenlijst van een atlasblok aan met losse waarnemingen. Een uitdaging voor de echte speurneuzen en bovendien nuttig.

3. *"BMP gaat digitaal"*:

BMP gaat met z'n tijd mee en biedt de mogelijkheid je telgegevens te verwerken met je tablet of smartphone in het veld. Met enkele drukken op de knop is je veldbezoek ingevoerd.

Verder bezocht ik nog een 'mystery geluidenquiz' en kwam er weer eens achter dat het moeilijk geluiden herkennen is zonder in de juiste biotoop te zijn. Nadat we de Vrijwilliger van het Jaar hadden gehuldigd keerden we voldaan huiswaarts. Al met al een geslaagde dag.

steenuiluitzetting anitavandooren/ceesvandepoel

Op 13 december hebben Anita van Dooren en Cees in ons gebied een steenuiltje uitgezet. "Het ging om een uil die als volwassen uil eind november het asiel is binnengebracht. Wat er precies mee aan de hand was bleef onduidelijk, er waren geen zichtbare verwondingen. Maar om een andere rede komt een volwassen uil er niet terecht. In elk geval vloog hij in de uitvliegkooi goed rond. In het asiel stond deze uil te boek als een 'pittig ding' en hij probeerde zelfs al te ontsnappen. Dus het was de hoogste tijd voor uitzetten", aldus een gedreven Anita. De steenuil komt van Vogelasiel Someren en is door Anita ter plaatse geringd.

Ringgegevens

Ringnummer: steenuil 3682854

Vleugellengte 170 mm

Gewicht 175 gram.

Cees: "Het is een mooie plek aan de rand van het dorp Loon op Zand. Genoeg beschutting, oude bomen en uitkijk op een paardenwei van een manege ernaast".

Meer informatie over het Uilenuitzetproject:

<http://uilenwerkgroepnoisterwijk.nl/funpagina/asieluil>

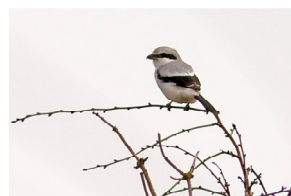

Hier zie je de extra 'gewinningskooi' die bovenop de kast is geplaatst. Het uiltje kan hierin via een opening in het deksel van de nestkast. Vanaf hier kan ie de omgeving verkennen. Na enkele dagen wordt de kooi verwijderd en kiest het uiltje de vrijheid. Wij hopen natuurlijk dat ie blijft!

klapekstertelling janvanrijsewijk

'Je hoeft maar amper tot drie te kunnen tellen bij de klapeksterinventarisatie. Wil je er een ontdekken is de noodzaak dat je voortdurend achter – en om je heen kijkt. Het kan zo maar zijn dat ze vanaf de grond een boomtopje invliegen'.

Op 21 december j.l. deden enkele leden mee aan de landelijke simultaan klapekstertelling. Ons gebied bestrijkt het oostelijke deel van de zandverstuiving in de Loonse en drunense duinen. Jan Paymans is mijn veldmaatje maar was er deze keer niet bij. De wijde winterse omgeving, de snerpemde koude, de hete chocomel uit de thermosfles zijn ingrediënten waardoor het elk winterseizoen weer de moeite waard is om er op uit te trekken. Ik heb het geluk er elke winter ten minste één te zien. Gek genoeg steeds op het moment dat ik het zoeken bijna opgaf en richting huiswaarts keerde. Vanaf een topje verderop terug lijkt ie me dan steeds uit te lachen. Maar hij is genoteerd! Dat noteren gaat gemakkelijk met mijn smartphone via de app(licatie) 'Obsmap'. De waarneming komt dan vrijwel meteen terecht bij Waarneming.nl en Sovon.

Onderstaande link brengt je naar alle klapeksterwaarnemingen dit jaar gedaan in Noord-Brabant.

http://waarneming.nl/waarnemingen_projecten.php?project=272&z=1&provincie=10&cg=0&cg=1&excl_nul=0&excl_nul=1&r=0&een_claim=0&een_soort=0

brabantsemilieufederatie

Al sinds 1972 zet de Brabantse Milieufederatie zich in voor een mooi en duurzaam Brabant. Dat doen zij namens iedereen die natuur en milieu een warm hart toedraagt. Wij kunnen hen daarbij helpen! Vanaf nu kun je namelijk supporter worden van de Brabantse Milieufederatie.

Wat houdt het in? Je ontvangt onze nieuwsbrief, wordt uitgenodigd voor interessante bijeenkomsten en helpt mee een mooi en duurzaam Brabant dichterbij te brengen. Aanmelden kan eenvoudig via www.brabantsemilieufederatie.nl/doe-mee/supporters. De eerste honderd supporters krijgen het boek 'Natuur dichtbij' cadeau.

Waarom doen wij dit? Wij willen mensen met hart voor natuur en milieu samenbrengen. Veel mensen zijn op hun eigen manier bezig met duurzaamheid, maar hebben behoefte om de krachten te bundelen. Samen kunnen we het verschil maken!

Verspreid dit bericht. Hoe meer supporters, des te krachtiger ons geluid. Deel dit bericht daarom met familie en vrienden die ons ideaal van een mooi en duurzaam Brabant delen.

noordsegoudvink uit:waarneming.nl

Noordse Goudvink - Pyrrhula pyrrhula pyrrhula

Deze herfst en wintervogel wordt ook wel grote goudvink genoemd. De noordse 'trompet'goudvink is net als de Scandinavische nominaat (beiden *p. pyrrhula pyrrhula* en noordse goudvink genoemd) iets groter dan de Nederlandse goudvinken

(*p. pyrrhula europaea*) en de mannetjes zijn iets rozer en lichter grijs. Deze kenmerken zijn echter subtiel en niet altijd goed zichtbaar (alleen voor ringers misschien) en er zijn ook overgangskleden. Best onderscheidend kenmerk is het geluid. De noordse 'trompet'goudvink maakt een ander geluid lijkend op het geluid van een gedempte trompet. Dit geluid is ook anders dan dat van de Scandinavische nominaatvorm; noordse goudvinken met trompetgeluid zijn vermoedelijk afkomstig uit oostelijker streken (Rusland, Oeral).

In de herfst van 2005 was een invasie van roepende goudvinken die een geluid maakten dat leek op een kindertrompetje, vandaar de naam trompetgoudvink. Het bleek dat dit de roep was van broedvogels uit delen van Finland en de regio Komi in het uiterste noordoosten van Europees Rusland. Daarom wordt ook wel de naam komi-goudvinken gebruikt.

vogelstelleninbuitenland

Via deze weg wil Dennis Wansink een project voor vogeltellers onder de aandacht brengen. Het betreft een project dat al een aantal jaren door De Habitat Stichting wordt gecoördineerd. Wij vragen vogelaars die in het buitenland op vakantie gaan punttellingen uit te voeren. Onderzoek naar het voorkomen en de aantalsontwikkeling van vogels in Oost- en Zuid-Europa staat in een aantal landen nog in de kinderschoenen. In die landen gaan niet, zoals in Nederland, enkele duizenden vrijwilligers elk jaar naar buiten om vogels te tellen. Daarentegen gaan wel veel Nederlandse vogelaars naar Zuid- en Oost-Europa om vogels te kijken. [Lees meer.....](#)

fotomoment janvanrijsewijk

Bart van Beerendonk, Jeanine Wolfs, Jan van Laarhoven, Jan Paymans, Peter van Gestel en Marcel Morel hebben gereageerd op de fotovraag van vorige keer. Het juiste antwoord was [Huis ter Heide](#). Uit deze groep is Jan Paymans gekozen als winnaar. Het boek 'de Slechtvalk' is inmiddels aan hem uitgereikt.

Raad waar onderstaande foto is gemaakt en je maakt opnieuw kans. Deze keer op het boek 'de Kauw' van John Baker Winkelwaarde €24,99. Winnaar wordt in de volgende Peregrijn bekend gemaakt en mag het boek af komen halen op één van de ledenbijeenkomsten, op de laatste dinsdag van de maand. Stuur een mail met oplossing naar jmvanrijsewijk@gmail.com

Peregrijn

Van een kleine melding tot een professioneel verslag. Je kunt het allemaal kwijt in de volgende Peregrijn.

Let op.

- Inleveren van kopij in een Word-document.
- Foto's apart meesturen en alleen van het formaat JPG/JPEG.
- Stuur naar jmvanrijsewijk@home.nl.
- Nieuwe kopij kun je inleveren tot half mei.